

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 31Nt/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323011265
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2024:2323011265.2

Uznesenie

Okresný súd v Galante samosudkyňou JUDr. Mariannou HOSTŔOVECKOU, v trestnej veci odsúdeného N.I. L., o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, na verejnom zasadnutí konanom v Galante dňa 03. 04. 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku z a m i e t a návrh odsúdeného N. L.T., nar. XX. XX. XXXX v Q., trvale bytom M., I. XX/XX, na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. OT/1/2023, keďže neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

odôvodnenie:

Trestným rozkazom Okresného súdu Galanta, sp. zn. OT/1/2023 zo dňa 02. 01. 2023, právoplatným 02. 01. 2023, bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania úmyselného prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného zákona a úmyselného prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona a za to bol mu uložený podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 4 a § 41 ods. 1 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l) a § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok a 4 (štyri) mesiace. Zároveň ho súd zaviazal na náhradu škody.

Dňa 10. 11. 2023 podal odsúdený na tunajší súd návrh na obnovu konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. OT/1/2023.

Odsúdený svoj návrh odôvodnil tým, že nebol riadne po vznesení obvinenia poučený o možnosti zvoliť si obhajcu, ďalej, že je v rozpore s právom EÚ, keď bol odmietnutý odpor voči trestnému rozkazu, ktorý podal otec odsúdeného, pretože Európsky súd rozhodol, že odsúdený sa nemôže platne vzdať práva podania odporu aj za oprávnené osoby, čo doteraz nebolo v našom Tr. poriadku zosúladené (nie je možné vopred sa vzdať svojich práv). Poukázal na rozpor vo výpovedi poškodenej zo zisteným skutkovým stavom. V čase spáchania skutku poškodená nemala status chránenej osoby, pretože v čase skutku, ani v čase rozhodnutia súdu, nemala k dispozícii tehotenský preukaz. Odsúdený sa cíti nevinný, súd ani OČTK neskúmali, čo je v prospech a čo v neprospech obžalovaného, ako ani splnenie podmienok pre uplatnenie zásady in dubio pro reo. Odsúdený poškodenej kúpil TV aj telefón 3 týždne pred incidentom. Zároveň bolo v konaní uvedené, že odsúdený mal spáchať skutok pod vplyvom alkoholu, avšak v celom spise sa nenachádza záznam o dychovej skúške. Nebol preukázaný jednoznačný úmysel odsúdeného spáchať tento skutok. Sudkyňa Okresného súdu Trenčín, ktorá rozhodovala o premene nepodmienečného trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia, sa musela stotožniť s tým, že bude podávať návrh na obnovu konania, inak by nepremenila trest a stotožnila by sa s argumentáciou prokurátora, ktorý s takouto premenou nesúhlasil. Poverený príslušník PZ nezaznamenal, že obvinený si nevolí obhajcu, obvinený mal záujem zvoliť si obhajcu, ale nebola mu daná možnosť. Neboli odstránené ani nezrovnalosti vo výpovediach poškodenej a obvineného, čím si dozorujúci prokurátor nespĺnil svoju povinnosť, pretože nežiadal odstrániť rozpor. Navyše tunajší súd konal v rozpore so Štrasburskou judikatúrou, keď v celom procese tohto konania konal ten istý sudca, preto nemožno hovoriť o nezávislom

súde. Poukazujem na neodstrániteľné právne vady, kedy dňa 02. 01. 2023 rozhodoval uznesením aj trestným rozkazom sudca pre prípravné konanie Mgr. Kováč, ktorý následne dňa 17. 01. 2023 odmietol uznesením odpor otca odsúdeného ako samosudca.

Prokurátor žiadal návrh na obnovu konania podaný odsúdeným zamietnuť, nakoľko neboli preukázané nové skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s podstatným obsahom spisu tunajšieho súdu pod sp. zn. OT/1/2023, vylúchol odsúdeného.

Z obsahu spisu tunajšieho súdu pod sp. zn. OT/1/2023 súd zistil nasledovné skutočnosti:

- uznesením pod ČVS: T.-XXX/GA-Q.-XXXX zo dňa 31. 12. 2022 bolo odsúdenému vznesené obvinenie podľa § 206 ods. 1 Tr. por. (pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného zákona v súbehu s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona), ktoré mu bolo doručené dňa 31. 12. 2022;
- zo zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby zo dňa 30. 12. 2022 vyplýva, že odsúdený v procesnom postavení podozrivého bol poučený o práve zvoliť si obhajcu, čo odsúdený potvrdil aj svojím podpisom v zápisnici;
- zo zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa 31. 12. 2022 vyplýva, že obvinený bol poučený podľa § 121 ods. 2 Tr. por. (str. 2 zápisnice) a po poučení na str. 5 zápisnice obvinený uviedol, že obhajcu si nevolí a bude sa obhajovať sám;
- dňa 31. 12. 2023 bola vykonaná u obvineného dychová skúška zameraná na prítomnosť alkoholu v dychu s výsledkom 0,41 mg/l (č. l. 16);
- súčasťou spisu sú aj výpovede obvineného, poškodenej, fotodokumentácia, lustrácie RT a priestupkov, ktoré súd oboznámil prečítaním;
- zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 01. 01. 2023 vyplýva, že obvinený bol prítomný na preštudovaní a nenavrhol vykonať žiadne dôkazy;
- dňa 01. 01. 2023 o 18:55 hod. bola sudcovi pre prípravné konanie podaná obžaloba na obvineného spolu s návrhom na vzatie obvineného do väzby, o ktorej obžalobe súd rozhodol dňa 02. 01. 2023 vydaním trestného rozkazu, ako je uvedené vyššie; odsúdený sa zároveň vzdal práva na podanie odporu a to aj za oprávnené osoby; trestný rozkaz tak nadobudol právoplatnosť a preto prokurátor vzal návrh na vzatie do väzby späť a sudca pre prípravné konanie vzal na vedomie späťvzatie tohto návrhu, o čom aj rozhodol (č. l. 76); odsúdený bol dodaný do výkonu trestu;
- dňa 09. 01. 2023 otec odsúdeného podal voči trestnému rozkazu odpor, o ktorom rozhodol samosudca uznesením zo dňa 17. 01. 2023 pod č. k. OT/1/2023 - 89 tak, že ho odmietol, nakoľko bol podaný neoprávnenou osobou;
- uznesením zo dňa 08. 08. 2023 pod sp. zn. 3Nt/25/2023 rozhodla samosudkyňa Okresného súdu Trenčín tak, že odsúdenému premenila zvyšok trestu odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov a 22 dní na trest domáceho väzenia, uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 08. 08. 2023, z odôvodnenia vyplýva, že boli splnené všetky podmienky podľa § 53, § 65a ods. 1 Tr. zák.

Z uvedeného vyplýva, že trestný rozkaz bol odsúdenému doručený riadne a odsúdený nevyužil zákonnú lehotu na podanie odporu voči trestnému rozkazu, nakoľko sa vzdal práva podať odpor a to aj za oprávnené osoby, čo mu umožňuje ust. § 355 ods. 5 Tr. por., čím sám znemožnil, aby sa vec prejednála na hlavnom pojednávaní. U osôb oprávnených podať v prospech obvineného odvolanie/oppor (príbuzní obvineného v priamom pokolení, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh, príp. zákonný zástupca a jeho obhajca, ak bol obvinený obmedzený alebo pozbavený spôsobilosti na právne úkony) zákon navyše vyžaduje k tomuto úkonu aj výslovný súhlas obvineného. Významnou trestnoprosnou konzekvenciou vzdania sa práva na podanie odporu či späťvzatia odporu je obmedzenie, že po týchto úkonoch už nie je možné podať odpor.

Súd zároveň zistil, že odsúdený v prípravnom konaní nenavrhol dôkazy, rovnako nevyužil právo zvoliť si obhajcu ani nepožiadaval o jeho ustanovenie.

Súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa

aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení vrátane využitia možnosti podania opravných prostriedkov.

Podľa § 394 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „TP“), Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežné, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 397 ods. 2 TP, O návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozhodnutím súdu, rozhoduje iný samosudca alebo iný senát súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

Podľa § 399 ods. 2 TP, Súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394.

Celá podstata mimoriadnych opravných prostriedkov spočíva v tom, že môžu byť využité len vo výnimočných a mimoriadnych prípadoch, pretože vo svojom zmysle porušujú princíp právnej istoty.

Konanie o povolení obnovy konania sa obmedzuje na zistenie, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy uvedené v § 394 ods. 1 TP. V konaní o povolení obnovy konania v zásade neplatí revízny princíp, podľa ktorého by bol súd oprávnený skúmať správnosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia. Z týchto dôvodov je súd v zásade oprávnený zaoberať sa iba tými výrokmi, pri ktorých sa navrhovateľ domáha povolenia obnovy konania. To znamená, že iba pri tých výrokoch rieši súd otázku, či v návrhu uvedené skutočnosti alebo dôkazy by samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už známymi mohli odôvodniť ich zmenu. Z tohto však súčasne vyplýva, že súd nie je oprávnený povoliť obnovu konania pri tých výrokoch preskúmaného rozhodnutia, pri ktorých nie sú uvedené podmienky splnené, aj keď sa navrhovateľ domáha povolenia obnovy konania, aj pokiaľ ide o tieto výroky (primerane pozri R 32/1992). Predtým nežným dôkazom sa rozumie predovšetkým dôkaz, ktorý nebol vykonaný v pôvodnom konaní (napr. výpoveď predtým nevypočutého svedka), ale aj dôkaz síce v pôvodnom konaní vykonaný, ale s novým obsahom (napr. zmena výpovede tzv. spolupracujúceho svedka). Ak by v dôsledku tohto dôkazu došlo k podstatnej zmene výpovede svedka, predmetom hodnotenia súdu musí byť aj okolnosť, pre ktorú došlo k obsahovej zmene dôkazu. Podmienkou obnovy konania podľa tohto odseku je existencia právoplatného rozsudku alebo trestného rozkazu. Rozsudkom sa v tomto prípade rozumie tak odsudzujúci, ako aj oslobodzujúci rozsudok. Primerane pozri R 2/1969.

Na základe toho, že nenastali žiadne novosti, pre ktoré by súd mohol povoliť obnovu konania, súd zamietol návrh odsúdeného na obnovu konania. V spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už známymi a vykonanými v pôvodnom konaní súd musí skonštatovať, že dôvody obnovy konania predstreté odsúdeným sú len snahou ako obísť to, že odsúdený sa vzdal práva na podanie odporu voči trestnému rozkazu. Vykonané dokazovanie vo vzájomných súvislostiach však vyvracia všetky tvrdenia uvádzané odsúdeným, že sa cíti byť nevinný. Pokiaľ sa odsúdený nestotožňoval s prebiehajúcim vyšetrovaním a rozhodnutím súdu, mal navrhovať dôkazy (t. j. najmä výsluchy svedkov, o ktorých vedel, že boli prítomní pri skutku) a mal podávať predovšetkým riadne opravné prostriedky. Obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže suplovať absenciu riadnych opravných prostriedkov; samosudkyňa je preto presvedčená, že podanie návrhu na obnovu konania malo jediný cieľ - nahradiť pasívny postoj odsúdeného, ktorý nevyužil ani jedinou možnosť riadneho opravného prostriedku. Odsúdený sa sám obral o možnosť vec riadne prejednať na hlavnom pojednávaní pred súdom.

Obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok môže byť povolená len výnimočne, ak má súd za dostatočne preukázané, že vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežné.

Ustanovenie § 394 ods. 1 Tr. por. upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú nedostatkov skutkových zistení, súd však nezistil také nedostatky skutkových tvrdení, ktoré by odôvodňovali povolenie obnovy konania.

Čo sa týka nezávislosti súdu, ktorý vo veci konal, ako to uviedol obhajca odsúdeného, samosudkyňa uvádza nasledovné:

Vec bola pridelená sudcovi pre prípravné konanie v zmysle rozvrhu služieb a ten konal ako sudca pre prípravné konanie podľa § 10 ods. 3 písm. a) Tr. por. Podľa § 10 ods. 6 Tr. por. predsedom senátu sa na účely tohto zákona rozumie aj samosudca, ak z jednotlivých ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné. Podľa § 10 ods. 14 Tr. por. trestné konanie je konanie podľa tohto zákona, trestné stíhanie úsek od začatia trestného stíhania až do právoplatnosti rozsudku, prípadne iného rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu vo veci samej a prípravným konaním sa rozumie úsek od začatia trestného stíhania do podania obžaloby, návrhu na schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu (ďalej len „dohoda o vine a treste“) alebo právoplatnosti rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vo veci samej.

Podľa § 348 ods. 1 písm. a) Tr. por., ak sa koná po odovzdaní osoby súdu podľa § 204 ods. 1, sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného, najmä na okolnosti zadržania a skutočnosti odôvodňujúce návrh na vzatie do väzby, ak je podaný, a

a) prednostne, najneskôr v lehote podľa § 87 ods. 2, určí termín vykonania hlavného pojednávania spravidla do pätnástich pracovných dní od podania obžaloby, ak vec nevybaví trestným rozkazom.

Podľa § 2 ods. 3 Tr. por., ak tento zákon neustanovuje inak, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní o zásahoch do základných práv a slobôd podľa tohto zákona rozhoduje sudca pre prípravné konanie; sudca pre prípravné konanie rozhoduje aj v iných prípadoch, ktoré ustanovuje zákon, medzinárodná zmluva alebo priamo uplatniteľný právne záväzný akt Európskej únie. Sudca pre prípravné konanie pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní rozhoduje vždy, ak podľa medzinárodnej zmluvy alebo priamo uplatniteľného právne záväzného aktu Európskej únie má subjekt trestného konania (§ 10 ods. 10) zaručený účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Termín „nezávislý súd“ znamená súdny systém, ktorý je nezávislý od vlády a parlamentu. Sudcovia by mali byť neovplyvnení vonkajšími faktormi a rozhodovať iba na základe zákona.

Termín „zákonný sudca“ sa vzťahuje na sudcu, ktorý je určený podľa zákona a rozvrhu práce, a je vecne a miestne príslušným sudcom súdu ustanoveného zákonom.

V danom prípade rozhodoval sudca podľa rozvrhu práce, pričom je bezpredmetné (z hľadiska zaručenia spravodlivosti), či rozhodoval ako sudca pre prípravné konanie či ako samosudca, ktorý terminus technicus je daný Trestným poriadkom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Galanta (§ 402 ods. 3 Trestného poriadku). Podaná sťažnosť má odkladný účinok.